

Model odpowiedzi i schemat oceniania

Wiedza o społeczeństwie

Arkusz II

Zasady oceniania:

- za rozwiązanie zadań z arkusza II można uzyskać maksymalnie 50 punktów, za rozwiązanie zadań z materiałami źródłowymi 20 punktów, za zadanie rozszerzonej odpowiedzi – 30 punktów,
- model odpowiedzi uwzględnia jej zakres merytoryczny, ale nie jest ścisłym wzorem sformułowania (poza odpowiedziami jednowyrazowymi i do zadań zamkniętych), uznaje się każdą inną pełną i poprawną merytorycznie odpowiedź, przyznając za nią maksymalną liczbę punktów,
- za odpowiedzi do poszczególnych zadań przyznaje się wyłącznie pełne punkty,
- za zadania otwarte, oceniane w skali 0 – 1, punkt przyznaje się wyłącznie za odpowiedź w pełni poprawną,
- za zadania, za które można przyznać więcej niż jeden punkt, przyznaje się tyle punktów, ile prawidłowych elementów odpowiedzi (zgodnie z wyszczególnieniem w kluczu) przedstawił zdający,
- jeśli podano więcej odpowiedzi (argumentów, cech itp.) niż wynika z polecenia w zadaniu, ocenie podlega tylko tyle kolejnych odpowiedzi (liczonych od pierwszej), ile jest w poleceniu,
- jeżeli podane w odpowiedzi informacje (również dodatkowe, które nie wynikają z polecenia w zadaniu) świadczą o pełnym braku zrozumienia omawianego zagadnienia i zaprzeczają udzielonej prawidłowej odpowiedzi, odpowiedź taką należy ocenić na zero punktów.

Zadanie		Model odpowiedzi:	Schemat punktowania:	
numer zadania	część zadania		punkty za część zadania	Punkty za całe zadanie
25.		Możliwe do wymienienia czynniki: - swoboda przepływu dóbr i usług oraz czynników wytwórczych, - upowszechnienie modelu gospodarki kapitalistycznej, - rozbudowa powiązań między poszczególnymi częściami świata, - jednoczesne występowanie zjawisk społecznych i gospodarczych w różnych częściach świata, - istnienie światowego systemu walutowego, - rozwój korporacji i firm ponadnarodowych, - tworzenie i umocnienie organizacji współtworzących ład gospodarczy świata, - likwidacja bloku państw socjalistycznych i przemiany w Chinach, - rozwój mediów elektronicznych.	1 pkt za 2 czynniki 2 pkt za 4 czynniki	2

26.		- za stwierdzenie mówiące o sprzeczności z systemami religijnymi, społecznymi, kulturowymi,	1 pkt	2
		- za podkreślenie złudnego przekonania o uniwersalizmie europejskich tradycji kulturowych.	1 pkt	
27.	A.	W wypowiedzi odpowiadającego winno znaleźć się stwierdzenie o przyśpieszeniu tempa pojawiania się kolejnych fal (cykli) innowacyjnych [lub inaczej – o skracaniu się odstępów między nimi].	1 pkt	4
	B.	W wypowiedzi odpowiadającego mogą znaleźć się następujące różnice: - większa mobilność społeczna, - wzrost znaczenia wiedzy i informacji, - wzrost znaczenia tzw. kapitału ludzkiego (ludzi o wysokim poziomie wykształcenia), - zmiana sposobów produkcji, - nasycenie życia społecznego środkami technicznymi.	3 pkt 1 pkt za każdy element	
28.		W odpowiedzi mogą zostać wymienione następujące elementy: 1. za ocenę wpływu Internetu na gospodarkę współczesnych państw np.: - Internet stał się jednym z głównych środków przekazywania wszelkiej informacji, którą można wyrazić elektronicznie, - elektroniczne przekazywanie informacji prowadzi do natychmiastowego podejmowania decyzji i działań ekonomicznych, - zależność losów gospodarek i społeczeństw od decyzji podejmowanych przez anonimowych właścicieli kapitału, - Internet stworzył możliwość prowadzenia nowych form działalności gospodarczej (handel, aukcje, bankowość), - podatność gospodarek na elektroniczny atak na systemy przekazywania danych (komunikacji, łączności) przeciwnika.	1 pkt	2
		2. za ocenę wpływu Internetu na system bezpieczeństwa współczesnych państw np.: - konieczność ochrony własnych danych, centrów decyzyjnych, systemów bankowych i teleinformatycznych przed atakiem mogącym nadejść z sieci (Internetu).	1 pkt	
29.		Proponowana jedna z odpowiedzi np.: Rysunek nr 1. - dyskryminacja, - wykorzystanie do prac fizycznych tych, których się potrzebuje	1 pkt	3

		Proponowana jedna z odpowiedzi np.: Rysunek nr 2 - zbyt duże różnice w poziomie dochodów i konsumpcji. - brak pomocy, ze strony społeczeństw wysoko rozwiniętych	1 pkt	
		Proponowana jedna z odpowiedzi np.: Rysunek nr 3 - kraje ubogie (Trzeciego Świata, rozwijające się) utrzymują bogatą Północ, - kraje ubogie otrzymują zbyt niską zapłatę za swój wielki wysiłek, - niewielkie nakłady Północy na wspomnienie ubogiego Południa.	1 pkt	
30.		Wymienione w materiałach elementy, które mogą zostać uwzględnione w odpowiedzi: - upowszechnienie wartości tylko jednej kultury (zachodniej, amerykańskiej), co – w domyśle – prowadzi do zubożenia dziedzictwa kultury światowej, - stosowanie agresywnych mechanizmów rynkowych w upowszechnianiu kultury zachodniej, - przenoszenie wartości związanych z rynkiem na kulturę, - wyłączenie wielu uboższych grup społecznych z dostępu do głównych nurtów rozwoju kultury, - utrwalanie zaściankowości kultury ubogich grup społecznych, - brak możliwości dostosowania się lokalnych kultur do błyskawicznie przekształcającej się gospodarki, co grozi zniszczeniem istniejących dotychczas struktur społecznych.	1 pkt za każde poprawnie wymienione i krótko scharakteryzowane zagrożenie kultury	4
31.		Region geograficzny świata: <u>Afryka subsaharyjska</u> Uzasadnienie: - połowa populacji żyje w ubóstwie, - wzrost liczby osób [25mln] zarażonych wirusem HIV.	1 pkt za podanie regionu świata 2 pkt za uzasadnienie odwołujące się do dwóch elementów zaczerpniętych z materiału źródłowego	3

TEMAT NR 1.

W jaki sposób zjawisko globalizacji wpływa na współczesne społeczeństwo i państwo polskie? Oceń skutki tego procesu dla naszego kraju uwzględniając kwestie społeczne, kulturalne, polityczne i gospodarcze oraz przedstaw jego możliwe dalsze następstwa. Wykorzystaj materiały zawarte w arkuszu egzaminacyjnym.

Zadanie		Model odpowiedzi:	Schemat punktowania:	
numer zadania	część zadania		punkty za część zadania	Punkty za całe zadanie
32.	I.	Treść pracy: Zdający: A. podał jeden przykład globalizacji w polskim życiu społecznym (za wzmiankę – 1 pkt., za jego pełniejszą charakterystykę – do 2 pkt., za ocenę 1 pkt; przykład – upadek znaczenia pewnych grup społecznych w związku z globalizacją gospodarki), B. w kulturze (za wzmiankę – 1 pkt., za jego pełniejszą charakterystykę – do 2 pkt., za ocenę 1 pkt; przykład – wpływ kultury globalnej masowej na stan świadomości społeczeństwa polskiego), C. w polityce (za wzmiankę – 1 pkt., za jego pełniejszą charakterystykę – do 2 pkt., za ocenę 1 pkt; ; przykład – przystąpienie Polski do Unii Europejskiej), D. w gospodarce (za wzmiankę – 1 pkt., za jego pełniejszą charakterystykę – do 2 pkt. za ocenę 1 pkt; przykład – wpływ przepływu międzynarodowego kapitału na stan polskiej gospodarki), Uwaga: należy uznawać także większą ilość przykładów z kategorii A-D pozostając w odpowiednim przedziale punktów (16 pkt.) pod warunkiem zasygnalizowania każdego obszaru. E. odwołał się do zamieszczonych w arkuszu materiałów (za jedną wzmiankę – 1 pkt., za pełniejsze wykorzystanie jednego materiału – 2 pkt.), F. sformułował i uzasadnił swoje stanowisko w sprawie wpływu globalizacji na państwo i społeczeństwo polskie, G. przedstawił możliwe kierunki dalszego wpływu globalizacji na państwo i społeczeństwo polskie.	0 – 4 0 – 4 0 – 4 0 – 4 0 – 4 0 – 2 0 – 4	30

II.	Kompozycja: Przemyślana, spójna i logiczna konstrukcja pracy: wstęp – rozwinięcie – zakończenie, właściwe proporcje.	0 – 2	
III.	Styl i język: Praca jednorodna stylistycznie, bezbłędna pod względem gramatycznym, leksykalnym, ortograficznym i interpunkcyjnym.	0 – 1	
IV.	Estetyka i czytelność: Czytelne pismo, zachowanie akapitów i marginesów.	0 – 1	

TEMAT NR 2.

Globalizacja – nieszczęście, czy nadzieja dla świata? Przedstaw i uzasadnij swoją opinię o zjawisku globalizacji we współczesnym świecie. Uwzględnij stanowiska różnych stron sporu wokół globalizacji.

Wykorzystaj materiały zawarte w arkuszu egzaminacyjnym.

Zadanie		Model odpowiedzi:	Schemat punktowania:	
numer zadania	część zadania		punkty za część zadania	Punkty za całe zadanie
32.	I.	Treść pracy: Zdający: A. zajmuje stanowisko, B. użył (1 pkt) i wykorzystał (1 pkt) pojęcie alterglobalizm/antyglobalizm, C. Przedstawił argumenty za (0-3) i przeciw (0-3) w wymiarze społeczno-politycznym. Za argument 1 pkt, za uzasadnienie do 2 pkt. D. Przedstawił argumenty za (0-3) i przeciw (0-3) w wymiarze społeczno-gospodarczym. Za argument 1 pkt, za uzasadnienie do 2 pkt. E. Przedstawił argumenty za (0-3) i przeciw (0-3) w wymiarze społeczno-kulturowym. Za argument 1 pkt, za uzasadnienie do 2 pkt. F. Odwołał się do zamieszczonych w arkuszu materiałów (za jedną wzmiankę – 1 pkt, za pełniejsze wykorzystanie jednego materiału – 2 pkt). Uwaga: należy uznawać także większą ilość przykładów w kategorii C-E uwzględniając argumenty za i przeciw w ramach 18 pkt.	0, 2 0 – 2 0 – 6 0 – 6 0 – 6 0 – 4	30
	II.	Kompozycja: Przemyślana, spójna i logiczna konstrukcja pracy: wstęp – rozwinięcie – zakończenie, właściwe proporcje.	0 – 2	
	III.	Styl i język: Praca jednorodna stylistycznie, bezbłędna pod względem gramatycznym, leksykalnym, ortograficznym i interpunkcyjnym.	0 – 1	
	IV.	Estetyka i czytelność: Czytelne pismo, zachowanie akapitów i marginesów.	0 – 1	